

Pædagogisk læreplan for

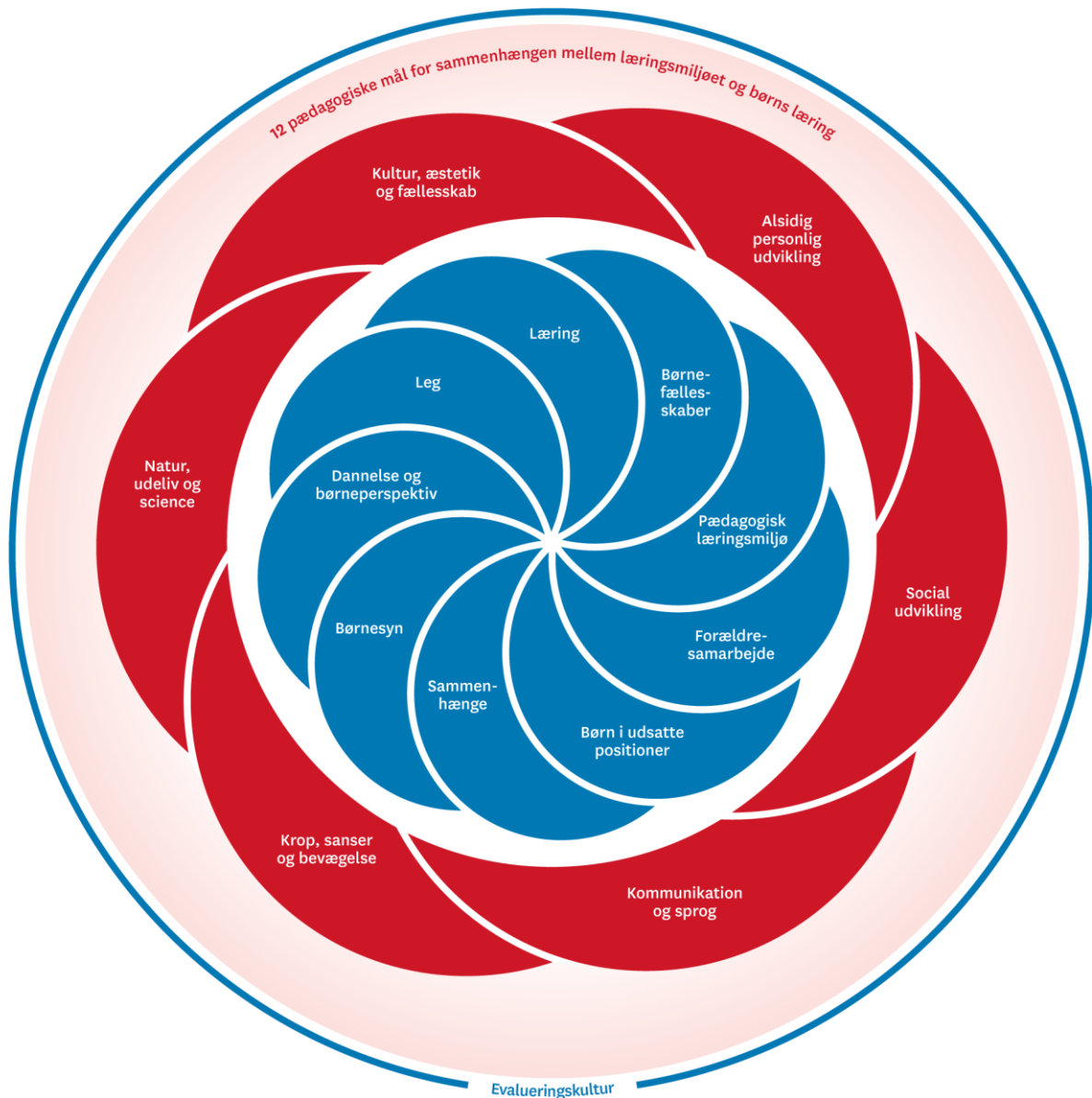
Børnehuset Mellemvang

2019/2020



Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan



Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Børnehuset Mellemvang er en velfungerende integreret 0 – 6 års privat daginstitution beliggende i Holbæk Østby, tæt på fælleden og Holbæk By Skole.

Børnehuset Mellemvang er et hus med ca. 60 børn og 12-13 pædagogiske medarbejdere fordelt på 4 stuer, en køkkenansat, en vicevært, en administrativ leder, en pædagogisk leder, en indehaver, en indkøber samt en rengøringsassistent.

Vi har åbent fra 6:30 til 17:00, fredag til 16:30.

Vi har to afdelinger; en vuggestue og en børnehaveafdeling, som er fordelt på 4 stuer.

Opdeling af stuerne er på følgende måde:

- Vuggestuegruppe - **Larverne**: modtager stuen fra ca.0 til ca. 1,8 år
- Vuggestuegruppe - **Papegøjerne**: store vuggestuebørn, fra ca. 1,8 til 3 år
- Børnehavegruppe – **Sommerfuglene**: små børnehavebørn, fra ca. 3 -4 år
- Børnehavegruppe – **Uglerne**: store børnehavebørn med en skolegruppe, fra ca. 4 til 6 år. I skolegruppen arbejdes der målrettet med skoleparathed.

Vores børnegruppe er en kulturelt blandet gruppe med børn fra forskellige kulturer, som kommer fra forskellige steder i Holbæk.

Visionen for Børnehuset Mellemvang består af 4 dele:

BØRN	FORÆLDRE	MEDARBEJDERE	TEAM
Et nysgerrigt barn med en rygsæk fuld af:	Nysgerrige forældre med rygsækken fuld af:	Nysgerrige medarbejdere med rygsækken fuld af:	Nysgerrigt team med rygsækken fuld af:
<ul style="list-style-type: none">- Tillid til sig selv og sine omgivelser.- Livsglæde og empati.- Muligheder.- Fællesskaber.- Læring- Kritisk sans.- Refleksionskompetencer.- Mulighed for at blive hørt og have indflydelse.	<ul style="list-style-type: none">- Indflydelse.- Kritisk sans.- Muligheder for at blive en bedre udgave af sig selv.- Mulighed for at blive en ressource.- Involveret i børnenes læring.- Tager ansvar- Stolte af institutionen.	<ul style="list-style-type: none">- Arbejdsglæde og faglig stolthed.- Refleksionskompetencer.- Ansvarlige.- Fleksible og omstillingsparate.- Professionelle og selvstyrende.- Kender vision og værdier.- Klædt på til opgaven.- Nærværende og opmærksomme.- Kreative og innovative.- Skaber lærende miljøer.	<ul style="list-style-type: none">- Nye måder at udnytte hinandens kompetencer på.- Fælles værdier, platform.- Dagsordner med rød tråd til pædagogikken.- Tydelige roller.- Reflekterende og strategisk arbejdsform.- Bevidsthed om egen "rygsæk".- Skaber et organisatorisk læringsmiljø baseret på årshjul.- Udvikler metoder, processer og værktøjer.- Ærlige og respektfulde.

Værdier

Til visionen kobler der sig et værdisæt, som bygger på nogle overordnede grundantagelser og en fremtidsro på at:

- Demokrati og fællesskaber er en ret for alle børn.
- Det kompetente barn har ret til at blive set, hørt, anerkendt og være kritisk.
- Børn har 100 sprog (udtryksformer), det gælder om at få så mange som muligt i spil.

De gældende værdier for året 2020 – 2022:

Nærvær, anerkendelse, læring, selvværd.

Vi ser nærvær som forudsætning for læring, selvværd og anerkendelse.

Når den voksne er nærværende, har barnet mulighed for at lære og føle anerkendelse og derved styrkes selvværdet hos barnet.

I børnehuset Mellemvang arbejder vi med systematisk kvalitets arbejde. I det systematiske kvalitetsarbejde indtænkes formelle styredokumenter, politiske mål, gældende lovgivning, og metoder, i Nysgerrighedens pædagogik. Formålet er at opnå en høj kvalitet i arbejdet med børnenes læring og medarbejdernes faglighed.

Med det systematiske kvalitetsarbejde forholder ledelsen sig til Nysgerrighedens pædagogik, på et ledelsesmæssigt strategisk niveau.

Ideen tager udgangspunkt i, at medarbejdere og ledelsesteam udnytter hinandens kompetencer og ressourcer på nye og utraditionelle måder. Dette arbejde kræver tid til dialog, refleksion og analyse, hvilket er en forudsætning i organiseringen, af det pædagogiske arbejde.

Det konkrete pædagogiske arbejde med børnene, tager udgangspunkt i børnenes spor. Det vil sige, at medarbejderne er nysgerrige og lytter til det, der optager børnene. De voksne sætter rammer for børnenes nysgerrighed og følger børnenes interesse ved hjælp af dialog, refleksion og indretning af fysiske læringsmiljøer. Læringsmiljøerne har en skabende og procesorienteret karakter, hvor der stilles flere spørgsmål end der gives svar.

Børnehuset Mellemvang arbejder med at implementere Nysgerrighedens pædagogik, ved at indføre begrebet systematisk kvalitetsarbejde.

Pædagogisk grundlag



"Den pædagogiske læreplan, skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag."

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark."

"De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det, at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt, som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del, af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på, at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv."

På de følgende sider beskriver vi, hvordan vi i hverdagen inddrager og ind tænker det pædagogiske grundlag via praksis eksempler og refleksioner.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber



Børnesyn:

Børnehuset Mellempvang er børnenes institution og når vi tager beslutninger, laver regler og ændrer i struktur er det altid med udgangspunkt i et børneperspektiv.

Vi har et menneskesyn, hvor vi ser børn som mennesker med mange ressourcer og kompetencer. Vi benytter os af anerkendende relationer og møder hverdagen med positive øjne. Det er vores overbevisning, at børn har et beredskab, et potentiel og en nysgerrighed, der gør dem i stand til at være deltagere i egen læring.

Vi får børnene til at bidrage aktivt med ideer, forslag, viden og kunnen og iagttager hvad børnene har af interesser, så vi kan sammensætte aktiviteter og projekter der passer til børnegruppen.

Eksempel:

En af pigerne siger: " Kan vi ikke blive malet som prinsesser".

Den voksne spørger: "Hvordan bliver man malet som prinsesser?"

Pigen: "Sådan her og viser med hånden, at hun stryger noget hen over læberne og øjenlågene."

Voksen: "Nåå du mener make up"

Pigen: " Jaa og smiler"

Voksen: " Men vi har ikke make up".

Pigen: "Joo, vi kan bare bruge ansigtsmaling".

Voksen: "Jaa, det kunne vi gøre".

Så går vi ind og henter ansigtsmaling.

Vi gør vores bedste for at møde det enkelte barn anerkendende og med respekt for dets individuelle behov og særpræg. Det er vigtigt, at den voksne giver sig tid til at lytte og forstå. Det vil sige, at vi ikke kun tager hensyn til barnets synlige behov, f.eks. at barnet får frisk luft og udfoldelsesmuligheder, men også i forhold til barnets usynlige behov, hvor barnet bliver set, læst og forstået. Det mener vi er en grundlæggende forudsætning for en god barndom.

Dannelse og børneperspektiv:

Barnets dannelsesproces sker igennem hele dagen, da der opstår mange situationer i det sociale fællesskab. Barnet arbejder med elementet dannelse i situationer som; afleverings-situationen, spisesituationen, i den frie leg og under planlagte aktiviteter. Ved at deltage aktivt, prøve sig selv af og få respons i samspillet med andre, danner barnet et billede af "hvem er jeg alene" og "hvem er jeg med andre".

Vi giver i mange af dagligdagens situationer plads til, at det enkelte barn bliver set og hørt. F.eks. i samlingsstunden, hvor vi har fokus på, at barnet udvikler følelsen af selv- og medbestemmelse. På ture ud af huset, til steder som biblioteker, offentlige legepladser og bus-turen dertil understøtter vi børnenes læring og dannelse, ved at guide dem i, hvordan vi agere i det offentlige rum. Børnene spejler sig i de voksnes handlinger samt får hjælp til at lære, hvordan vi regulerer os og hvordan vi er i mødet med andre mennesker.

Eksempel:

Vi skal på tur og børnene er med til, at bestemme hvor vi skal hen. De børn der vil til tur A stiller sig ved bordet og de børn der vil til tur B stiller sig ved døren. Bagefter tæller vi hvor der er flest børn. Der er flest børn gruppe A og derfor går turen til et skovområde i nærmiljøet, hvor vi skal samle grankogler.

Inden vi går ud, taler vi med børnene om, hvad vi gør hvis vi møder nogle der går tur med deres hund eller kat. Nogle af børnene fortæller, at de er bange for hunde. Og andre siger at de vil æ hundene. De voksne fortæller at man altid skal spørge om man må æ en hund inden man går hen til dem. Vi går en tur i nærområdet og samler grankogler. Der kommer en dame med sin hund og børnene går hen til damen. Damen spørger om de samler grankogler, da hun ser børnene, har grankogler i hænderne. Børnene fortæller ivrigt, hvad vi skal bruge dem til.

En af drengene spørger, hvad hunden hedder og om de må æ den. Damen sætter sig på hug og holder om hunden og siger at det må de gerne, og at hunden er vild med børn. Et par piger går hen til pædagogen og vil gerne have hende med hen for at æ hunden.

Den voksne sætter rammer for en demokratiskproces, hvor børnene får indflydelse på hvor turen skal hen. Derefter bliver der sat rammer for indholdet og sammen med børnene reflekteret over, hvad de skal gøre hvis de møder noget på deres vej der enten gør dem bange eller ivrige og glade.

Leg:

I Børnehuset Mellemvang ser vi børnene som hele mennesker, med hver deres mening, holdning og identitet, som vi bestræber os på at støtte, udvikle, udfordre og synliggøre for børnene selv.

Vores rolle er at skabe de rammer for børnene der sikrer, at der sker en læring i konfliktsituationerne og børnene får tilegnet sig sociale kompetencer.

Vi ved, at legen er fundament for kompetenceudvikling og læring, der finder sted i barndommen. Læring sker gennem leg og legen beskrives ofte, som barnets vigtigste erfaringskilde, da børnene gennem legen både bearbejder oplevelser og danner erfaringer. Leg kan have en form som aktivitet, hvor børn f.eks., leger med konstruktionslegetøj, dukker, rollespil osv. Gennem leg, udvikler barnet fantasi, legeevne, kreativitet osv. Barnet lærer om samspils regler, at være sammen om noget og at være en del af fællesskabet.

I Børnehuset Mellemvang har legen en værdi i sig selv og udgør en væsentlig del af børnenes hverdag.

Vi forsøger at give børnene et fysisk og psykisk miljø, der giver dem mulighed for at udforske, udbygge og udvikle leg. Vi vil give børnene et miljø, hvor leg og fantasi har gode kår.

Legen kan være med til at vise, hvad barnet er interesseret i, har af udfordringer og hvilke legerelationer barnet indgår i. Vi deltager i legen og bruger også legen til at løse konflikter på.

Et eksempel:

Vi guider, vejleder børnene til at finde deres egen måde, at løse deres konflikter på. To drenge er uenige om der er scoret mål eller ej. En voksen kommer hen og spørger hvad de er uenige om. Begge drenge fortæller hver deres version. Den voksne spørger, om det ikke er fjollet at være uenige om det, og spørger dem - "hvad gør vi nu"? Den ene dreng forslår, at den voksne kan være dommer, og spørger, om det er okay, det accepterer både den anden dreng og den voksne og de går tilbage til fodboldbanen og starter et nyt spil. Et stykke tid efter, skal den voksne ind og sige det til drengene, drengene spørger en anden dreng, om han har lyst til at være dommer, så spillet fortsætter efter den voksne, er gået ind.

Læring:

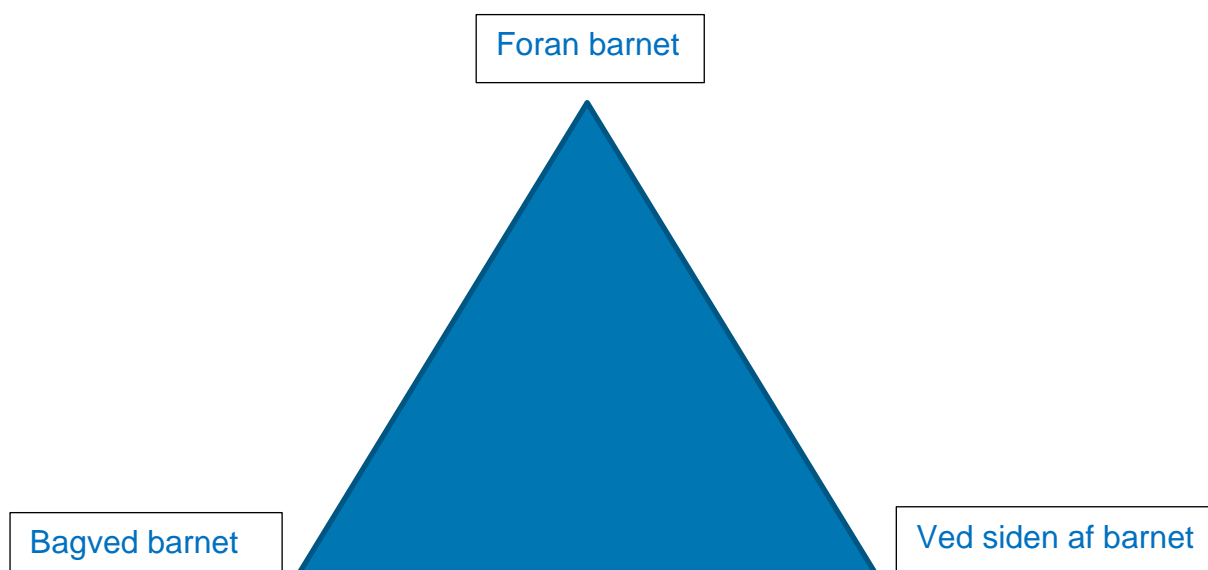
I Nysgerrighedens pædagogik er læring et relationelt anliggende, dvs. at gruppelæring er den højeste form for individuel læring. Læring ser vi som noget, der udvikler sig via eksperimenterende virksomhed, projektarbejdsform og kollektiv refleksion, der skaber nye hypoteser, konstruktioner, tolkninger og kritisk granskning af værdierne og rutiner i institutionen.

Vi forstår læring, som en social proces, hvor man tilegner sig færdigheder og kundskaber. Læring er det, der sker med os og mellem os, når vi er aktivt deltagende i forskellige fællesskaber. Der er læringsmuligheder overalt i hverdagen. Læring sker både i det spontane og det planlagte. Vi ser læring som tovejsproces, det betyder, at vores pædagogik og læringsmiljø er baseret på en nysgerrighed på vores og andres omverdens forståelse.

Det er vores opgave at skabe et anerkendende læringsmiljø, som tager udgangspunkt i barnet.

- Børnenes nysgerrighed anerkendes som grundlag for læring.
- Børnene udfordres og der gives tid til fordybelse og udforskning.
- Børnene stimuleres til at søge og selv skabe viden.

Vores dagligdag består af mange rutiner som børnene deltager i. Vi er meget opmærksomme på, at for at kunne motivere børnene og vække deres nysgerrighed og lyst, kræver det, at vi voksne så vidt muligt deler børnene op i mindre grupper. F.eks. ved måltidet er 2-3 børn med til at dække bord, rydde af bordet, tørre borde af køre vogne ud. I garderoben er det en lille gruppe børn som øver selvhjulpenhed med en nærværende voksen. Læringstrekanten, er en model vi benytter i daglige praksis.



Eksempel:

Vi skal lære at vaske hænder korrekt, så når børnene skal spise, går den voksne med 2 børn ud på badeværelset, og viser dem, hvordan de skal gøre. Børnene kigger med. ("den voksne går foran barnet")

Efter spisning skal børnene ud og vaske hænder igen. Denne gang vasker den voksne hænder, samtidig med børnene. (den voksne går ved siden af barnet)

Vi har været ude og lege hvor børnene kommer ind og skal vaske hænder. Denne gang, står den voksne og kigger på hvordan børnene selv vasker hænder (den voksne går bagved barnet).

Eksempel

Vi spørger hvert enkelt barn, hvad de vil lege med. Når de har fortalt hvad de gerne vil lege med, spørger vi dem, hvem de kunne tænke sig at lege med, og om de vil spørge deres ven, om vedkomne vil være med. Andre gange, kan vi som voksne vælge hvilke legetøj eller hvilke venner, de kan vælge imellem. Hvis den valgte ven afslår, spørger vi barnet, om hvilken anden ven barnet så har lyst til at lege med.

Med dette tilgodeser vi, at barnet får øjnene op for andre muligheder, samtidig med, at barnet bliver hørt. Vi motiverer børnene til at være nysgerrige på deres omverden, relationer og samspil.

Børnefællesskaber:

Ved anerkendende praksis, giver vi en selvforståelse for barnet. Vi forstår og praktiserer anerkendelse ved, at vi sætter ord på det vi ser, tænker og føler.

Det er vigtigt for os at kende det enkelte barns præferencer som gør, at vi kan understøtte både børnefællesskabet og deres leg.

Vi understøtter deres leg ved, at sikre læringsmiljøet og sætte rammer for, at børnene kan udfolde sig selv i deres eget stadie samtidig med, at de bliver udfordret i deres kompetenceudvikling.

Vi voksne støtter op om de børnefællesskaber, som børnene selv etablerer f.eks. igennem leg og vi forsøger at hjælpe de børn, som af den ene eller anden grund oplever at stå udenfor fællesskabet. Dette gør vi bl.a. ved at inddele børnene i små grupper, sådan at børnene kan få øje på nye venner og nuancere billedet af dem selv, ved at have forskellige fællesskaber.

I skabelsen af et godt børnefællesskab har forældrene også et medansvar og der forventes, at de tager aktiv del i dette vigtige arbejde. F.eks. har vi regler for, hvordan forældre må invitere til fødselsdage, så ingen ekskluderes. Der er lister med telefonnumre til forældrene, som kan lave legeaftaler udenfor institutionen.

Vi planlægger aktiviteter ud fra, hvordan børnefællesskabet har det og bruger gerne "fri for mobberi" materiale eller griber de udfordringer, som hverdagen byder på og udtrykker dem igennem små rollespil osv., som børnene kan genkende og reflektere over.

Nogle børn kan have svært ved, at komme ind i en leg og begynder derfor, at enten drille eller slå. Ved at vi sætter ord på det vi ser, føler og tænker, får barnet andre handlemuligheder. Det gælder både for den der slår eller driller og de som bliver slået eller drillet. Det betyder i praksis, at gennem positiv ledelse bliver børnene opmærksomme på, at stille spørgsmål om de andres bevæggrunde.

Eksempel

Vi er ude på legepladsen. En gruppe piger leger købmand og sælger kager. Et styk tid efter kommer en pige og siger: "Eva drilleer og vi har sagt stop men hun bliver ved".

Voksen: "Har I spurgt hvorfor hun driller jer?"

Pigen: "Neej".

Voksen: "Kom så går vi sammen hen og spørger".

De går hen til Eva og den voksne siger "Eva prøv og hør hvad Laura siger.

Laura: "Hvorfor driller du os"?

Eva kigger væk og siger ingenting.

Voksen: "Eva er det fordi du godt kunne tænke dig at være med i legen"?

Eva: "Kigger op og smiler!.Jaa men jeg må ikke".

Voksen: Har du spurgt?

Eva: De siger bare nej.

Voksen: Prøv og spørg Laura.

Eva: Laura må jeg være med?

Laura: JA, men så skal du stoppe med at drille.

Pædagogisk læringsmiljø hele dagen



Vores pædagogiske læringsmiljø tager afsæt i det pædagogiske grundlag og er tænkt ind i dagens gang. Vi inddrager børnene og giver dem deltagelsesmuligheder i hverdagsrutinerne. Børnene inddrages aktivt, under hensyn til det enkelte barns motivation, udviklingstrin og erfaringer. Arbejdet med hverdagsrutinerne er en vigtig del af pædagogikken. Rutinerne gør hverdagen overskuelig og genkendelig for børnene, hvilket fremmer børnenes trivsel, udvikling og læring. Rutinerne er i sig selv vigtige læringsrum for børnene, hvor forudsigelighed, tryghed og gentagelser er med til, at give børnene mulighed for at opnå læring og meningsfuldhed.

Det vil sige at børnene deltager i næsten alt hvad vi laver. Det er alt fra børneperspektiv, medbestemmelse til oprydning, affaldssortering, borddækning mm. I garderoben øver børnene sig i, selv at holde styr på deres ting, tage tøj/sko af og på. Når vi er på tur, øver vi trafiksikkerhed og dannelse i bussen og teateret.

Eksempel:

*Vi kommer ind fra legepladsen, og børnene begynder, at stille sig i kø foran toiletterne. Der er to inde og vaske hænder, når de er færdig går de næste to ind og begynder, at vaske hænder. De som er færdige med at vaske hænder, sætter sig ved deres pladser, da der er frokost. Børnene snakker om hvis tur det er til at dække bord. Når de er blevet enige om det, sættes pilen på barnets navn, som hænger på vægen. Derefter rejser barnet sig og begynder at tælle hvor mange børn, der sidder rundt om bordet. Barnet går hen til rullevo-
gen og den voksne følger med. Barnet tæller antal tallerkner og går ind og begynder at dele tallerkner til børnene. Dette fortsætter, indtil alle har fået tallerkner, bestik, og glas. Derefter sætter barnet sig og når alle har taget mad til sig selv, bliver der helt stille. Barnet der dækkede bord siger "værsgo og spis" og de andre siger "tak" og derefter begynder de at spise.*

Vores hverdag er struktureret på en måde så der er plads til spontane og fastlagte aktiviteter.

Ved vores refleksions møder og planlægningsmøder, beslutter vi temaer og aktiviteter ud fra børnegruppens behov og sammensætning.

Vi deler ofte børnene i små grupper ud fra interesser, fysisk kunnen, eller sproglig forståelse, så vi dermed kan fokusere på at, styrke børnene til deres nærmeste udviklingszone.

Vi styrker børnenes selvværd ved at, give børnene udfordringer som er lidt svære for barnet, men som barnet kan klare med lidt hjælp og derefter alene. Barnet vokser med opgaven og får lyst til nye udfordringer. Dvs. læringstrekanten.

Vi planlægger aktiviteter, indretter stuerne og inspirerer til bestemte lege ud fra kendskabet til børnene. Vi giver luft til fri leg, men kan vælge at voksenstyre legen så børnene stadig vælger selv, men indenfor de parametre vi stiller.

Konfliktsituationer er altid en god læringsproces for børnene. Vi opfordrer børnene til, at aflæse hinandens signaler/kropssprog/ansigtsudtryk i sammenhæng med, at de får ord til at sætte på følelser.

Eksempel;

Tobias tager Sofias legetøj og Sofia bliver ked af det. Den voksne siger – ”prøv at se Tobias på Sofia, hvordan ser hun ud? Tobias siger ikke noget men kigger bare. Den voksne siger – ”Er Sofia glad eller ked af det? Tobias kigger på Sofia og siger – ”ked af det”. Den voksne siger- ”Sofia er ked af det fordi du har taget hendes legetøj. Prøv og spørg om du må låne den i stedet for”. Sofia tørre øjnene og kigger på Tobias og begynder at smile, mens hun rækker legetøjet til Tobias. Tobias smiler og kort efter leger de sammen i dukkekrogen.

Med anerkendende praksis guider den voksne barnet til, at både aflæse det andet barns følelses udtryk og med positiv ledelse guider barnets til hensigtsmæssig samspil.

Vi ser det pædagogiske læringsmiljø som samlingen af det pædagogiske grundlag. Det er en forudsætning for etablering af et pædagogisk læringsmiljø, at de voksne og lederen løbende har blik for, hvordan praksis rammesættes, organiseres og tilrettelægges.

Samarbejde med forældre om børns læring



Det er vigtigt med et tæt og tillidsfuldt forældresamarbejde. Det er vores ansvar at alle forældre føler sig trygge og velkomne i Børnehuset Mellemvang.

I Børnehuset Mellemvang har vi en fælles procedure for, modtagelse af nye børn og deres familier i 0-6års enhederne, for overgangene og til skole.

Forældresamarbejdet handler for os om, at vi i fællesskab skaber rammer og betingelser for barnets udvikling og trivsel. Derfor starter vi altid med et opstartsmøde, inden barnet starter hvorved vi får afstemt gensidige forventninger. Derefter holder vi et 3 måneders samtale, når vi har lært barnet og forældrene at kende. Her evaluere vi opstarten samt hvad vi har set, hvordan de gør derhjemme og hvad vi skal fokusere på i fællesskab fremover for, at støtte barnets udvikling og trivsel. 3 måneders samtalen *tilbydes* også ved overgang fra stue til stue og fra vuggestue til børnehave.

Eksempel:

Vi har holdt et opstartsmøde og der er gået 3 måneder og vi kan se barnet har et begrænset ordforråd og har derfor brug for sprogstimulering. Vi spørger ind til, hvordan forældrene bruger sproget derhjemme. Ofte ved forældre, hvad barnet vil have og indfrier ønsket, inden barnet verbalt har udtrykt sig. Vi guider forældrene til, at vente til barnet har udtrykt sig verbalt. Hvis forældrene ved, at barnet godt kan sige ordet, men vælger, at sige lyde eller pege, siger vi til forældrene, at de skal fortælle barnet, at de ikke forstår hvad han/hun siger og vente. Hvis barnet ikke kan, så fortæller vi forældrene, at de skal sætte ord på barnets ønske, intentioner og handlinger. Derved får vi skabt en fælles handleplan for barnets sproglige udvikling.

Forældre kender deres eget barn bedst, når de er derhjemme, og det betyder at via dialog kan vi supplere vores erfaringer og viden om barnet. Det betyder, at når vi snakker med forældre om deres barn spørger vi ind til, hvad de gør derhjemme og hvad der virker derhjemme. På den måde bliver der åbnet op for dialogen og vi kan dele vores erfaringer og viden om barnet. Dette sikrer tillid mellem personale og forældre og skaber mulighed for, at vi i fællesskab kan støtte barnet i dets udvikling og trivsel, hvilket styrker planlægning af læring for børnene

Hvis et barns adfærd ændrer sig eller vi har en bekymring, er det altid i fællesskab med forældrene at, vi finder/ reflektere over muligheder for at genskabe barnets trivsel.

Til det årlige fælles forældremøde tager vi forskellige temaer op, blandt andet kan det være temaer, der omhandler om værdier, hvordan værdier kommer til udtryk i handlinger, samarbejde og udfordringer på stuen og i børnegruppen. Her lægger vi vægt på at, det er

forældrenes møde og at det er dem der skal komme til orde. Vi er nysgerrige på deres opfattelse af institutionslivet, børnenes fællesskab og socialisering og hele børnehuset. Derved får vi et pejlemærke om, hvad forældre tænker og ønsker. Dette bruges til, at reflektere over og tage med i vores planlægning af de pædagogiske retningslinjer og læreplanerne, så det afspejles i hverdagen.

Vores daglige kontakt med forældrene, garderobesnakken, er vigtig for os, her får vi kort mulighed for at tale om, hvordan barnet har det både hjemme og i institutionen. Vi prioriterer, at der altid er mulighed for at tage et møde, hvis enten forældrene eller pædagogerne mener at der er behov for det.

Vores primære kontakt er "Famly", et program hvor forældre og personale kan skrive direkte beskeder til hinanden og hvor personalet kan lægge billeder og historier op fra dagen. De fleste forældre har det på deres mobiltelefon så de altid kan få beskeder om netop deres barn.

Forældre har ansvar for, at rette deres kontaktoplysninger, hvis de flytter adresse, skifter telefonnummer eller mailadresse. Dette kan ske ved at tage direkte kontakt til Sibel som er administrativ leder eller via af Famly.

Der bliver også skrevet fællesbeskeder til stuens forældre eller til alle forældre i børnehuset; blandt andet ved start af temaer på stuen og hvordan forældre kan hjælpe eller støtte op omkring dette tema, der skal arbejdes med.

Forældre har pligt til at melde deres barn fri eller syg, når deres barn ikke kommer i institution.

Forældre til børn i vuggestuen kan se, hvornår vuggestuebarnet sover. De kan også skrive hvem der henter deres barn og angive en cirka tid for afhentning. Barnet tjekkes ind/ ud via "Famly" dagligt på iPads, der er er tilgængelige på institutionen. Personalet skriver beskeder til forældre, hvis de ved, at de ikke når, at se forældrene, så forældre kan se den når de har tid.

Ved akut sygdom eller skade bliver der altid taget direkte telefonisk kontakt til forældrene.

Vi samarbejder med en aktiv og engageret forældrebestyrelse. To gange årligt inviteres børnenes familier til fest. Fest og traditioner er med til at styrke forældrefællesskabet samt samarbejdet om den gode dag for børnene.

Børn i udsatte positioner



I Nysgerrighedens pædagogik er inklusion et indlejret begreb. Inklusion handler om, at alle børn og voksne er med, uanset evner, baggrund og forudsætninger. Det er vigtigt, at alle kan føle sig som en del af og bidrage til fællesskabet. Når vi taler om inklusion ophæves begreberne "normalt" og "specielt". Alle betragtes som unikke individer, alle er specielle. I Nysgerrighedens pædagogik taler vi om ressourcefokus ift.. "børn i udsatte positioner", når situationer i hverdagen, minimerer børnenes mulighed for læring. Børn og voksne er hinandens forudsætninger og justerer sig gensidigt efter dette. Deltagelse og inddragelse er begreber som skabes, undersøges og skabes på ny i det inkluderende læringsmiljø, ved at justerer fysisk og psykisk læringsmiljø.

I en hverdag med mange børn, vil der altid være nogle, der udviser en adfærd eller trivsel, der vækker bekymring og som har behov for særlig opmærksomhed. Børnehuset Mellempvang's mål er, at alle børn får lige muligheder for trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det er de pædagogiske medarbejderes opgave at sikre, at alle børn uanset ressourcer og forskelligheder er betydningsfulde deltagere i fællesskabet. Derfor tilpasses læringsmiljøet til barnet og familiens ressourcer. I Børnehuset Mellempvang samarbejdes med Børneindsatsen, som er de tværfaglige ressourcepersoner bestående, af tale-høre pædagog, psykolog, og støttepædagog, der giver faglig relevant sparring og rådgivning.

Eksempel:

En dreng er genert og bøjer hovedet nedad, mens han med sine øjne kigger op på de andre børn. Den voksne siger hans navn og spørger om han vil tælle, hvor mange børn der er kommet. Drengen løfter hovedet og smiler. Han begynder at tælle og da han er færdig, peger han på tallet som hænger på væggen, for at vise hvor mange børn der er kommet. De andre børn lytter og smiler til ham, mens han sætter sig i rundkredsen. Efterfølgende er han aktiv og vil gerne fortælle de andre børn om hvad og med hvem han har leget med på legepladsen.

Når barnet starter, har vi en tre måneders observationstid, til at lære barnet at kende og se hvad barnet er god til og hvilke udfordringer vi kan se barnet har. Dette deles med forældrene og vi får i fællesskab skabt en handlingsplan, for de børn der er i udsat position, for hvad vi gør og hvordan de kan støtte op om det derhjemme. Hvis forældrene er indforstået med det, inviterer vi også søskende med, da søskende har en stor betydning for barnets trivsel og udvikling.

Ved at skabe små grupper, med udgangspunkt i de enkelte børns behov kan vi styrke deres ordforråd eller fysiske formåen eller sociale samspil. Vi guider børnene til at blive bedre til at afkode situationer og indgå i fællesskaber ved, at være nærværende og sætte ord på,

hvad vi ser. På den måde oplever børnene, en anden tilgang til løsninger af konflikter, end de har været vant til.

Et eksempel:

Et enebarn har svært ved at acceptere, at andre leger med den bil som han legede med for to timer siden for det var jo ham der havde den først. Ved at justere læringsmiljøet, får barnet øvet sig i sin udfordring i fællesskab med venner og voksne.

Den voksne starter en leg hvor 3 børn lærer at vente på tur, vi står i kø og venter og giver hinanden bilen når vores tur er slut og vi siger tak når vi får den. Efter tre rundture gider det første barn ikke at, vente mere og finder noget andet at lege med. Dette gentages nogle dage i træk, til sidst har barnet lært at, dele og har derfor færre konflikter, han siger selv "bagefter er det min tur"

I den daglige kontakt med forældre sørger vi for at snakke om barnets hverdag. På den måde får vi et fælles billede af, hvilke udfordringer der er for barnet. Det kan være udfordringer med sproget, hvor vi kan opfordre forældrene til at bruge bestemte ord for, at udvikle forståelsen for ordet hos barnet. Det kan være en ny søster eller bror der gør det svært for barnet, at finde sin ny rolle i familien og her kan vi så lege far, mor og børn med dukker og opfordre barnet til, at afprøve flere roller og derved få mulighed for bedre at forstå hvad der sker derhjemme.

Vi opfordrer forældre til at melde ud, hvis de oplever, at deres barn har specielle udfordringer og det tager vi med i planlægningen af dagens aktiviteter.

Ved at være nysgerrige og stille spørgsmål til barnets hverdag og lytte til forældrenes syn på barnet, bliver det lettere at få belyst barnets udfordringer.

Når vi oplever, at et barn har udfordringer, hvor der er behov for specialiseret hjælp, i form af sprogkonsulent eller psykolog eller fysioterapeut, afholder vi altid et møde med forældrene og hører deres mening før der bliver besluttet, om der skal tages kontakt til andre instanser.

Kendskab til det enkelte barn, gør det muligt for os at agere, hvis barnet reagerer anderledes end de plejer, så vi kan støtte der, hvor barnet har behov for det.

Sammenhæng til børnehaveklassen



Det sidste år børnene er i institution, er børnene i en "skolegruppe". Her arbejder vi målrettet med skoleparathed. Det betyder blandt andet, at børnene lærer at lave aftaler og holde aftaler, de lærer at løse deres egen konflikter. De må være inde/ude alene og lege, hvis de har lavet en aftale med en voksen. De bliver taget seriøs og der snakkes, reflekteres og lyttet til hinanden. Vi undersøger de ting som børnene undrer sig over og når de spørger om noget, får de ikke et klart svar, men et spørgsmål der får barnet til at tænke og reflektere.

Der bliver arbejdet med tal forståelse og bogstav-kendskab. Vi arbejder med lyde og hvordan de forskellige bogstaver lyder, ser ud. Vi finder ting med bestemte bogstaver, klipper og klister, laver kollager. Vi leger at vi er i skole og arbejder med tegne og opgave mapper. Vi laver forskellige aktiviteter, hvor børnene får øvet sig i at skrive tal og bogstaver på.

Vi holder løbende samtaler med forældrene om barnets udvikling og hvordan vi i fællesskab bedst kan støtte og guide barnet.

Vi har en overnatning med skolebørnene i børnehaven, hvor vi laver fælles aftensmad, morgenmad, hygger ved bålet, laver natløb med lommelygter på legepladsen m.m. Denne oplevelse vender børnene ofte tilbage til i deres samtaler med hinanden og med de voksne.

Vi har et samarbejde med den skole, der ligger tættest på institutionen og det er primært dér de fleste af vores børn starter i skole. I foråret har vi en uge, hvor vi deltager i en 0. klasse og laver fælles aktiviteter med. Her ser børnene skolens fysiske rammer og hvordan det fungerer på en skole. De får en oplevelse af en klasse og hvordan samspillet er i klassen og med læreren.



Inddragelse af lokalsamfundet

Lokalsamfundet er et vigtigt element i det pædagogiske arbejde. Dette synliggør, at vi ikke isoleres fra vores omverden og børnene oplever også samfundet uden for hjemmet og institutionen, samt lære at begå sig blandt fremmede mennesker.

Vores børnehus ligger tæt på socialt boligbyggeri samt et villakvarter. Vi er naboer med et andet børnehus.

Vi deltager til en fodboldturnering med andre institutioner hos vores nabo institution og dette glæder børnene sig rigtig meget til hvert år og begynder, at træne allerede i foråret. Vi har også et tæt samarbejde med fælleshuset i kvarteret, hvor vi får etableret forældre kursus, som bliver holdt i Børnehuset Mellemvang og andre aktiviteter børnene er med til. Biblioteket er et attraktivt besøgssted for børnene, som vi ofte benytter os af, det at opleve og køre med bus og se andre rammer end institutionen.

Vi tager til teater med andre børnehaver, som både ældre elever inviterer os til og også teater der bliver spillet af professionelle voksne.

På vores gåture rundt omkring i lokalsamfundet, er meget eftertragtet af børnene, som ofte spørger om vi ikke skal på tur, hvor vi møder hverdagen: hunde i snor, ældre med stok eller rollator, byggeri af huse med gravkøer og lastbiler, søer med ænder, idrætsanlæg, store anlagte bakker, kirkegårde, fodboldbaner og små skove.

Dette skaber anledning til mange gode samtaler og lærer børnene, at færdes blandt andre og i trafikken samt de basale regler der følger med, såsom at kigge til begge sider når man går over vejen, og altid gå over vejen ved et fodgængerfelt. Stoppe når der er rødt og gå over når det er grønt og hvad de forskellige skilte betyder m.m.

Vi har meget natur i nærområdet, som vi nemt kommer til og børnene synes det er sjovt, at lege på legepladser som ikke hører til børnehuset.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Det fysiske børnemiljø:

er de rammer og indretning både inde og udendørs samt sikkerheds og sundhedsmæssige forhold, vi mener der skal understøtte børnenes lyst til at udforske, skabe og fantasere. Vi tilstræber optimale muligheder for leg og børnene skal have mulighed for selvbestemmelse og frihed til at vælge ud fra alder og kompetencer.

Det psykiske børnemiljø:

handler om, hvordan børnene trives med hinanden og med de voksne. I Børnehuset Mellemlvang er vi enige om at understøtte positive og konstruktive fællesskaber. I et godt psykisk børnemiljø bidrager fællesskaber, inklusion, omsorg, tryghed, tillid og medbestemmelse til en positiv hverdag og trivsel for det enkelte barn. Vi anerkender børnene og udviser empati.

Det æstetiske børnemiljø:

handler om samspillet mellem omgivelserne og børns sanser. Det æstetiske miljø har betydning for om børnene oplever Børnehuset Mellemlvang som et rart sted at være og om stedet opleves som inspirerende, motiverende, udfordrende og behagelig.

Den tredje pædagog

I Børnehuset Mellemlvang arbejder vi med rummet og pædagogisk indretning som den tredje pædagog. Det betyder at når indretningen er stimulerende med forskellige aktivitetshjørner, fordyber og leger børnene mere selvstændigt og bruger både sanser og kreativitet. Børnenes samspil bliver mere hensigtsmæssig, hvor de både forhandler, laver aftaler og påtager sig roller og digter en fortælling de leger m.m.

Vi indretter vores stuer, ud fra børnenes interesser, så der er mulighed for, at børnene kan danne små grupper og skærme sig fra de andre.

Vi skaber belysning og farver i rummet som børnene kan bruge: Gardiner skaber mørke, lampen spreder lys, døren skaber afstand, stearinlys spreder hygge, eller uhygge hvis historien er uhyggelig, tæpper laver hule under bordet, disko pæren skaber dansefeber. Et nyt tæppe med motiver, bliver en måde at sætte sig til samling: hvem sidder på mælken i dag? Hvad vil du gerne sidde på?

Vi sørger for, at ting der hænger på væggene, har et formål: Bogstaver, tal, billeder, egne kreationer osv. Dette medfører, at børnene føler et ansvar for de ting der er i rummet, det er deres rum, deres ting.

De seks læreplanstemaer



Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”



Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hos Mellemvang ønsker vi at, skabe et læringsmiljø hvor barnet er trygt og derfor bruger sin nysgerrighed til, at opdage verden og dermed udfolde og udvikle alle sine sider/potentialer. Det gør vi ved at tilbyde alderssvarende og udviklingssvarende legetøj og lege. Vi tager udgangspunkt i barnets naturlige interesse og hjælper med, at udvikle legen så barnet får lyst til at, prøve mere, tør mere.

Vi skaber lege, der er inddragende og opfordrer til at deltage. Vi sørger for, at der er plads til at, deltage på forskellige niveauer og med differentieret engagement. Vi støtter det enkelte barn dér, hvor de møder modstand og sætter ord på hvad vi oplever, så barnet lærer, at genkende situationen og dermed nemmere kan finde en vej gennem modstanden til en anden gang.

Vi skaber rum og tid til, at børnene kan lege på tværs af alder, køn og baggrund, dette sker blandt andet på legepladsen, hvor alle er sammen og de større børn lærer at tage hensyn til de mindre og de mindre bliver inspireret af de større til, at udvide deres grænser.

Vi har aldersopdeling af stuerne, børnene kan gå på besøg hos de andre stuer, nogle gange er det personalet, andre gange en søskende der lokker dem derhen, men alle får

stort udbytte af besøget og dette styrker følelsen af fællesskab og skaber et socialt sammenhold, der kan ses næste gang børnene mødes.

Vi tilbyder læringsforløb, hvor vi tager et emne op og belyser det fra alle sider, så vi ser hvor barnet har sine interesser og videreudvikler på dem.

Vi støtter nysgerrigheden hos barnet ved at, følge dets interesser, opmuntre til læring, vi viser, at deres oplevelser er vigtige og rigtige, ligesom dét de andre oplever, er vigtigt og rigtigt for dem, dermed bliver de bedre til selv at, være nysgerrige, selvstændige og se at andre kan se anderledes på ting.

Eksempel:

En gruppe arbejder med edderkopper i flere uger. De læser om dem, ser film om dem, tegner dem, laver dem i kastanjer, går ud i naturen og finder dem, rører ved dem, hvis de tør, leger dem. Gennem hele forløbet er det vigtigste ikke at, børnene får et kendskab til edderkopper men, at de får mulighed for at, arbejde med alle deres sanser, og vi får et klart billede af hvor barnets interesser er, så vi kan støtte det, dér hvor det er svært, og styrke det dér hvor det er stærkt, så barnet selv får en følelse af, at dette kan jeg, dette er jeg god til.

Social udvikling



"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

At være social betyder, at kunne være sammen med andre og føle sig godt tilpas, at have lyst til at indgå i samspil med andre. Dette forudsætter, at barnet forstår de fælles spilleregler, herunder egne og andres handlinger. Børn er forskellige og kan have forskellige sociale behov.

Ved at guide og italesætte børns oplevelser i hverdagen støtter vi barnet i dets sociale udvikling. Vi lærer barnet at forstå egne og senere andres signaler og følelser.

Vi skaber en fælles forståelse og viser samtidig børnene, at det de føler, er ok. Det gør børnene mere opmærksomme på dem selv og dermed bedre i stand til, at forstå andre. Der er nødvendige rammer og tid som barnet skal følge for at, kunne deltage i det sociale liv i verden. Vores opgave er at sikre at, børnene forstår rammerne og får mulighed for at, afprøve deres reaktioner på rammerne, indenfor rammerne.

Det er vores opgave at give børnene de sociale færdigheder der sikrer, at de kan få plads til at udvikle sig selv. Vi skal give rum til at afprøve og være deres sikkerhedsnet, så de rejser sig og prøver igen.

Ved at det enkelte barn har lov til at være sig selv, samtidig med at det ikke går udover andre, giver det børnene en forståelse for, at vi er forskellige og det kan være godt og sjovt.

Eksempel:

I dag har Rasmus ikke lyst til at spille fodbold, han vil gerne cykle. Hans kammerater synes det er tarveligt, fordi de gerne vil spille fodbold. Den voksne støtter Rasmus i, at det er ok at have lyst til noget andet.

Pludselig vil alle cykle. Rasmus synes det er sejt, at de andre hellere vil lege med ham end spille fodbold. Efter lidt tid går de alle, også Rasmus, over og spiller fodbold.

Vi hjælper børnene med at, tage ansvar for egne handlinger.

Eksempel:

Et barn spørger: Må jeg gerne lege i dukkekrogen med Søren?

Den voksne: har du spurgte Søren, om du må være med?

Barnet: Det må jeg gerne, hvis jeg ikke fjoller.

Den voksne: ved du hvorfor Søren siger det?

Barnet: Ja, fordi sidste gang ville jeg ikke være med til at rydde op, jeg kastede bare med tingene.

Den voksne: Så når I er færdige med at lege i dag, hvad gør du så?

Barnet: jeg hjælper med at rydde op.

Den voksne: så må du gerne være med til at lege i dukkekrogen.

Søren har stået lidt bagved og fulgt med og får nu et smil og et nik fra den voksne.

Den voksne holder øje med børnenes leg og oprydning som går godt.

Vi ser institutionslivet som en øve bane, hvor barnet øver sig i sociale relationer, lære at udvise sympati og får dannet fundament for strategier, som barnet kan bruge senere i livet.



Kommunikation og sprog

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."



Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

"Nogen at tale med, noget at tale om"

I nysgerrighedens pædagogik lægger vi vægt på mangfoldighed og et utal af udtryksformer. Med begrebet "barnets 100 sprog" lægges vægten på at skabe muligheder for, at alle kan komme til udtryk, at sproget kan have mange former (og farver) og at lytte nøje til det, der forsøger at komme til udtryk.

Vi arbejder med Marte Meo **principperne**, ved at:

1. Følge barnets initiativer
2. Benævne barnets initiativer og omverden
3. Bekræfte barnets initiativer positivt
4. Benævne egne initiativer
5. Turtagning
6. Positiv ledelse

Vi anvender Marte Meo **principperne** i vores tilgang til alle. Igennem de 6 principper møder vi børnene i de følelser og initiativer de udtrykker. Vi giver børnene muligheden for, at de lærer sig selv og andre at kende, at de kan acceptere og rumme egne og andres følelser, samt få en oplevelse af at blive set, anerkendt, støttet og forstået. Dette er med til at styrke børnenes selvværd, give dem mod til at prøve sig selv af, samt møde andre med åbenhed og tillid. Vi anvender disse principper i partnerskabet med forældrene, f.eks. i forældresamtaler, så forældrene får mulighed for at få flere perspektiver på, hvordan de kan støtte deres barns trivsel og udvikling.

Mange af vores børn er tosprogede og flere er tresprogede. For de fleste betyder det at selve sprogdudviklingen er mere kompliceret. Vi er meget opmærksomme på dette og sørger for, at støtte børnenes udvikling af det danske sprog, så de har et fælles sprog som samtidig er det sprog de møder ude i samfundet.

I vuggestuen lægges der meget vægt på gentagelser og sange og vi voksne sætter ord på det vi gør og det børnene gør.

0-1 år: Vi synger sangen "mine hænder, her er de" samtidig med at vi viser hænderne og hjælper barnet med at finde sine hænder, vi vinker og klapper og kilder. Når forældre går eller når barnet skal hjem, vinker vi og siger, at vi vinker med hænderne og giver barnet tid til selv, at finde sine hænder og vinke igen.

Vi sætter ord på i spisesituationen: "her er din kop, er du tørstig? vil du have vand? Der er vand i koppen."

1-2 år: vi synger "tommelfinger, hvor er du?" og "boogie woogie" i forenklet form (så tager vi armen frem)

Børnene gentager i spisesituationen: den voksne "vil du have vand?" barnet "vand" den voksne "ja her er vand, der er vand i din kop" barnet "vand kop"

2-3 år: vi synger de samme sange ved samling hver dag, så børnene lærer sangene, børnene kan nu vælge hvilke sange de vil synge.

I spisesituationen, skal børnene bede om det, de vil have med ord: barnet "mere brød" den voksne "vil du have mere brød? Hvad vil du have på brødet?" barnet "pølse" den voksne "vil du have pølse på dit brød?"

3-4 år: børnene vælger nu helt selv fra en mappe, hvilke sange der skal synges. De voksne har udvalgt sange til mappen ud fra børnenes interesser og udviklingstrin og eventuelt tema.

Ved spisesituationen skal barnet bruge hele sætninger: barnet "pøse" den voksne "hvad er det du gerne vil have?" barnet "jeg vil have pølse" den voksne "værsgo" barnet "tak"

4-6 år: børnene vælger selv sange, der øves sange med tal og bogstaver og rim og remser. Børnene kan nu selv sætte ord på deres ønsker og skal tale pænt til hinanden og den voksne: barnet "må jeg bede om vandet?" et andet barn "værsgo" det første barn "tak"

Gennem børnenes tid her i Børnehuset Mellempvang lærer vi børnene at sætte ord på hvad de oplever, vi lærer dem at løse konflikter ved, at bruge sproget og vi øver dem i at formulere deres egne ønsker og behov så andre kan forstå dem. Ved hjælp af bøger, spil og voksenstyrede lege giver vi børnene oplevelser hvor de ved, at sætte ord på kan udvikle legen og sig selv.

Den voksne er med til at sikre, at alle børn får mulighed for at være med. Ved at den voksne deltager i legen og spillet bliver der større fokus på, at alle børn får sagt noget.

Hvis vi voksne oplever, at et barn har svært ved at benytte sproget kan vi støtte det enkelte barn og give det tid. Dialogisk læsning bliver ofte benyttet både når vi sprogstimulere, samt som samlingspunkt om et fælles tredje. Vi sprogscreener børnene, når der er 3, 4, og 5 år. Sprogscreeningen er med til at gøre os voksne opmærksom på hvad vi skal være opmærksom på, samt et pejlemærke for hvilken temaer og læringsmiljøer vi skal arbejde med. Samtidig kan vi indkalde sprogkonsulenter, hvis vi oplever, at barnet har brug ekstra støtte, dette sker altid efter aftale og i samarbejde med forældre.

Krop, sanser og bevægelse



"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen".

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

I Børnehuset Mellemvang er bevægelse på programmet hver dag, og vi bestræber os på at alle børn dagligt kommer ud at røre sig, enten på legepladsen eller på en tur.

Vi laver forhindringsbaner, sanglege, spiller boldspil, gynger, cykler, blæser sæbebobler og hopper på trampolin. Vi går ture til steder, hvor vi kan løbe og rulle ned ad bakker, eller dufte til blomster. Hvert forår holder vi motionsdag for *alle* børn og voksne i børnehuset. Der bliver lavet en bane rundt om hele børnehuset, som bliver skiltet, så alle kan se hvilken vej de skal løbe. Børnene laver nummerskilte, som bliver sat på deres bluser og løbekort som bliver stemplet når de har løbet en runde.

Børnene bliver udfordret af, at de andre kan noget som de gerne vil kunne, (barnets nærmeste udviklingszone) og det hjælper vi dem til at lære (læringstrekanten).

Eksempel:

Vi er på en legeplads, som vi ikke har været på før. En lille dreng prøver at, klatre sammen med de store børn. Da han ikke er så høj, hjælper den voksne ham med at, komme op på det første niveau. Derefter følger den voksne ham hele vejen op. De andre store børn får "øje" for ham og inddrager ham i deres leg. De skal rutsje ned gennem et langt rør, så de er nødt til at, kommunikere på tværs for at undgå at rutsje ind i hinanden. Både de store og den lille dreng får skabt et fælles sprog, så den lille dreng som ikke har et sprog, forstår hinanden. Nogle tramper med deres fødder, andre råber "nu kommer jeg". Legen udvikler sig til, at der også er børn der prøver at klatre op af røret, så kommunikationen bliver særlig vigtig for at, de ikke rammer ind i hinanden. Den voksne følger barnet og sikrer sig at, alle hører hinanden.

Den voksne følger børnenes initiativer, sætter ord på og med positiv ledelse får skabt et læringsmiljø, hvor den lille dreng bliver inkluderet i de store børns leg. De store børn lærer at, tage hensyn til den lille dreng, og den lille dreng får succesoplevelse med at deltage i legen, selvom han ikke er sprogligt og socialt på samme niveau med de store børn.

Musik er en af måderne vi får bevægelse på. Børnene slapper af til musik, danser, synger, leger til musik samt selv spiller når vi synger.

Når vi holder afslapning, ligger børnene på madrasser og tæpper på gulvet og de voksne masserer deres kroppe så de får helt ro, mærker egen krop, når der trykkes på under fødder, på ben, på arme og ryg. Børnene får derved kropsbevidsthed og mærker hvad der er rart, hvad der ikke er så rart. Nogle gange bliver de så afslappet at de falder i søvn. Massage bliver brugt som et pædagogisk redskab til at skabe ro og kropsbevidsthed hos børnene, samt en tillidsskabende relation.

Eksempel:

I en børnehave gruppe er der en del uro, og relationerne er på prøve med mange klager og konflikter.

I en periode bliver der holdt massage og afslapning, når børnene kommer ind fra legepladsen. Nogle børn brokker sig og synes ikke, at det er sjovt. De voksne holder fast i denne rutine. Det varierer med, at det både er voksne og børn der giver massage. Efter et stykke tid kan vi se en effekt. Børnegruppen er blevet mere harmonisk og der er færre konflikter. Et barn som ikke blev inviteret med i legen før massagen, bliver inviteret med i legen. Dette fortsætter efter, at perioden med massage slutter. Efterfølgende kommer børnene selv og efterspørger massage.

De voksne ser hvordan gruppedynamikken er på prøve og igennem massage, får de skabt en vedvarende tillidsfuld relation mellem børnene.

Vi styrker finmotorikken, sanserne og koncentrationen ved, at børnene har mulighed for forskellige aktiviteter såsom; perleplader, hammer og søm, tegne, male og modellervoks, sansekasser, gå i bare tæer i sand og græs. Se "verden gennem forskellige farvede tyl tørklæder, bygge med store og små plus plusser og dubloklodser.



Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”



Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Naturen giver rum for oplevelser og aktiviteter på alle årstider og al slags vejr.

I Børnehuset Mellemvang vægter vi at være ude, da det bidrager til at give børnene en forståelse for livets cyklus; planter, dyr, årstider og vejr.

Eksempel:

I børnehaven arbejdes der med et ”gro” projekt. Vi har købt nogle frø, som vi har planlagt, at så med børnene. Vi snakker og kigger på billeder om, at det er blevet forår og der er kommet knopper på træerne, og buskene er begyndt at blive grønne og at det er begyndt at spire. Vi snakker om urteplanter, hvad de dufter og smager af, og hvilke slags mad de kan bruges i. Vi bliver enige om, at vi vil plante urteplanter, i de plantekasser vi har i et hjørne på legepladsen. Børnene passer planterne og vander dem, holder øje med hvor store de er blevet. En dag, da vi spiser rugbrødsadder, er der en pige der siger – ”ej skal vi ikke putte karse på vores madder”. Så går vi ud og klipper karse vasker dem og putter dem på vores rugbrødsadder, dette gør vi fremover når vi skal spise. Nogle børn smager og synes det smager rigtig godt, og andre bryder sig ikke om det. Efterhånden bliver de børn, der ikke har lyst, motiveret til at smage og mange af børnene finder ud af at, de godt kan lide det.

Børnenes nysgerrighed på naturen bliver stimuleret og de voksne følger børnenes spor og begynder med, at plante urter for derefter at smage og bruge det til måltiderne. Børnene erfarer naturens gang; fra frø til plante og derefter til mad. Børnene får derved også udvidet deres ordforråd. Hvert forår holder vi en plantedag, hvor alle børn har en blomst med, som de planter ude på legepladsen sammen med deres forældre, efterfølgende skal børnene passe og pleje deres blomst.

Børnene skal smage på den mad der bliver serveret, de skal dufte til maden der bliver lavet, de skal nogle gange selv være med til at lave maden, skrælle kartofler eller lave en bolledej. Vi dyrker tomater og gulerødder så børnene kan opleve, at trække en gulerod op og smage den helt frisk og sprød.

Vi hopper i vandpytter med børnene og laver sneboldkamp. Vi udnytter de muligheder der er i naturen, for at mærke vores egen krop.

Børnene eksperimenterer med forskellige ting, når de undrer sig over noget prøver vi det af.

Eksempel:

Vi arbejder med vand. Hvor kommer vandet fra, hvad bruger vi vand til, hvad sker der når vi sætter vand ude om natten, når det er vinter, hvad sker der hvis vi tager sne ind på stuen, hvis man putter noget i vandet, hvad sker der så (farve, konsistens og smag) m.m.

Vi har taget en balje med vand ind på stuen. Børnene kommer med forskellige bud på hvad vi skal putte i.

Vi går ud i køkkenet og finder de forskellige ting. Børnene står i en rundkreds og følger med. Der bliver kommenteret undervejs. Børnene skiftes til at, putte ting i. Bagefter spørger den voksne, om de vil smage på vandet, nogen rynker på næsen og andre er nysgerrige og vil gerne prøve. Den voksne giver en ske til de børn der vil prøve, og de andre børn bliver motiveret af de nysgerrige børn. Det ender med, at alle prøver og smager.

Når børnene undrer sig, bliver de mødt i deres nysgerrighed, og de voksne følger børnenes spor og får skabt et læringsforløb. Der bliver sat ord på og snakket frem og tilbage, om vandet og ingredienserne. Børnene oplever et fællesskab. Efterfølgende var det en oplevelse, børnene huskede og snakkede om.



Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”



Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Det er gennem kultur, at børn møder nye sider af dem selv, får mulighed for at udtrykke sig på mangfoldige måder og forstå deres omverden.

Vi deltager i teaterture med andre børnehuse i kommunen og ser børn lave teater, ser film, læser bøger og arbejder med temaer om børn i andre lande og i gamle dage.

Vi har mangfoldighed af forskellige kultur i børnehuset. Dette er en styrkelse af vores omverdensforståelse. Det betyder at vi i praksis bruger meget refleksion og dialog om de forskellige højtider og kulturelle begivenheder i børnenes liv og i dansk kultur. F.eks., når det er jul, eid, påske, fastelavn, pynter vi op samtidig med at vi snakker og reflektere over hvad disse højtider er og hvorfor der holdes hvert år.

Børnehuset holder kulturdag, som forældrebestyrelsen arrangerer, her tager hver familie en ret med som derefter bliver til et stort buffe. Det giver børnene mulighed for at se, smage mad fra andre kulturer.

Når stuen arbejder med et tema f.eks. Snehvide, bliver stuen lavet om til et kongeslot med balsal og langbord og børnene er prinser og prinsesser, maden bliver spist fornemt. Der pyntes op med guirlander, lyskæder og blomster. Der hænger et spejl på væggen og en voksen kan være den onde dronning. Legepladsen er skoven og i et af husene på legepladsen bor de 7 små dværge. På den måde leves eventyret ind i børnenes leg, så de udvikler deres fantasi.

Børnene er med til at indrette stuen, så den kan danne en kulisse der er med til, at skabe stemningen i det tema der arbejdes med. Børnene har indflydelse på indretning af stuerne og deres ideer bliver afprøvet, så de selv kan bedømme, om det fungerer i praksis.

Mange af børnene er to kulturelle. Vi undersøger og er nysgerrige på, hvordan de gør derhjemme. Vi lærer børnene at respektere hinanden og viser at forskelle er spændende, vigtige og sjove.

Eksempel:

Vi sidder og spiser frokost. Der er 5 børn rundt om bordet som har forskellige kulturelle baggrunde. En ny startet pige sidder og spiser med en gaffel. En anden pige spørger undrende den voksne: "Hvorfor bruger Randa ikke en kniv?"

Den voksne siger fordi Randa ikke er vant til at spise med kniv og gaffel. Hjemme hos Randa spiser de kun med gaffel.

Dette giver anledning til at de andre børn begynder at fortælle om hvordan de spiser derhjemme.



Evalueringsskulturr



”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskulturr i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsskulturr i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

I Børnehuset Mellemvang arbejder vi på at udvikle en forbedret og stærk evalueringsskulturr med henblik på at understøtte en øget faglig, kritisk og reflekteret tilgang, tilrettelæggelse og evaluering af praksis.

I Børnehuset Mellemvang arbejdes der systematisk med refleksion, planlægning, dokumentation, evaluering og handleplaner. Dokumentationer såsom; opslag, billeder, plancher, børnenes produkter, som kan være til brug for enten forældre, medarbejdere, til børnene eller til lederen. Vi tager emner op, hvor vi forklarer hvordan vi gør på stuerne og hvilke metoder vi benytter. Hvilket fokus vi har og hvad vi har opnået. Her kan personalegruppen bidrage med input eller spørgsmål, så der sikres at der arbejdes indenfor pædagogiske mål og læreplan. Vi udveksler ideer og erfaringer for at sikre, at børnene kan mærke sammenhængen mellem stuerne og derved skaber vi fællesskab.

Der holdes to stue møder om måneden; Et hvor vi planlægger forløbet for næste måned med fokus på hvor børnene er ift. Deres udvikling og hvilken strategi vi skal anvende. Det andet møde omhandler refleksioner, hvor vi evaluerer, om vi nåede læringsmålene og hvad vi eventuelt skal gøre anderledes næste gang.

Vi anvender to slags skemaer til disse møder. Til planlægningsmøderne bruger vi ”lotusblomsten” og skriver et tema i midten og alt det der relaterer sig til dette tema, for derefter at udvælge fokusområderne. Det andet er et planlægningssskema som giver et overblik over

ugen og personalegruppen som beskriver hvem der varetager hvilke opgaver med hvilke børn.

Til refleksionsmøderne bruger vi spørgsmål ud fra refleksionsskemaet.

I Børnehuset Mellempvang arbejder vi helt naturligt med at skabe trivsel og udvikling for alle børn, da vi ser dette som vores fornemmeste opgave. Derfor har vi som fast punkt på vores månedlige personalemøder, at børnegruppen drøftes, så både solstrålehistorier og udfordringer bliver vendt af et samlet personale.

Vi øver os på at, blive bedre til at modtage og give anerkendende feedback for at fagligheden styrkes og udvikles.

Eksempel:

*En voksen går ud på legepladsen og synger en sang hun har digtet. En anden voksen kommer hen til hende og hende der synger, vender sig om og siger – ” er jeg ikke dygtigt til at rime. Den anden voksen siger – ” jo du er **meget** dygtigt”- på en ironisk måde. Hende der synger siger –” jeg vil ikke have ros, jeg vil have anerkendelse”. Dette svar kommer bag på den anden voksen, som går og tænker over anerkendelse hele dagen.*

Vi bruger stopmodellen, som er en model til effektivt og nænsomt feedback. Stop modellen er et fem trins model:

Eksempel:

1 – Skabe kontakt: ” Jeg har brug for at tale med dig. Har du tid til at snakke”?

2 – Oplevelse/observation: - ” jeg oplevede at, der var mange konflikter på legepladsen i går”

3 – Effekt: - ” bliver bekymret for hvordan børnene oplever vores forskellige måder at, takle konflikterne på.”

4 – Ønske: - ”jeg kunne godt tænke mig, at vi havde en plan/strategi for konfliktløsning mellem børnene.

5 – Aftale - ” Hvad tænker du om det? kunne vi aftale, at vi til refleksionsmødet reflekterer over vores måder at, håndtere konflikter på”

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Læreplan er et levende dokument, som løbende evalueres og justeres. Alle medarbejdere vil fortsat inkludere evalueringsarbejde på bl.a. personalemøder og stuemøder, for at muliggøre et konstant udviklende pædagogisk læringsrum med nye indsigter og brugbar viden.

Minimum hvert andet år vil alle medarbejdere anvende EVAs materiale til selvevaluering ved at gennemgå refleksionsspørgsmålene og analysere de daglige praksis med udgangspunkt i de eksisterende mål i læreplanen.

Link til Evas selvevalueringsredskab: <https://www.eva.dk/sites/eva/files/2019-10/Red-skab%20til%20selv-evaluering.pdf>

Forældrebestyrelsen inddrages i evalueringen af læreplanen.

Børnehuset Mellempvang

www.mellempvang.dk



**Mellempvang 23 – 25
4300 Holbæk**